

Inhoud

HOOFDSTUK	1	Een vreemde vraag	7
HOOFDSTUK	2	Vreemde foto's	17
HOOFDSTUK	3	Een niet-nagekomen afspraak	27
HOOFDSTUK	4	Verdwenen foto's	36
HOOFDSTUK	5	Een geheimzinnig sigarenkistje	45
HOOFDSTUK	6	Belletjes uit Brussel	53
HOOFDSTUK	7	Confrontatie op de Koekelberg	63
HOOFDSTUK	8	Klopjacht	73
HOOFDSTUK	9	De geschiedenis van de schat	82
HOOFDSTUK	10	Papieren raadsels	93
HOOFDSTUK	11	Het hospitaal van de eenzame strijder	103
HOOFDSTUK	12	Het enigma van het bloed	113
HOOFDSTUK	13	De kroon van de reus	123
HOOFDSTUK	14	De eenzame reus vol vuur	132
HOOFDSTUK	15	Terug naar Brugge?	143
HOOFDSTUK	16	De maagd met het gehavende lichaam	153
HOOFDSTUK	17	Gepakt	166
HOOFDSTUK	18	De gang naar het licht	178
HOOFDSTUK	19	De schat van de tempeliers	186
Historische verantwoording			198

Een vreemde vraag

‘**Z**ijn jullie nu al weer terug van vakantie?’

Steven glimlacht naar meneer Dusseljee, de koster van de kerk. Samen met zijn ouders en zijn zus Kirsten loopt hij de kerkzaal uit. De dienst is net afgelopen, en de koster maakt graag een praatje.

‘We waren vroeg. De kinderen hebben wat eerder vrij gekregen omdat ik een opdracht in de Harz in Duitsland kreeg. Ik moest er foto’s maken voor de folder van een hotel’, antwoordt vader.

‘Jij boft maar, Ton’, vindt Dusseljee. ‘Vakantie houden en werken tegelijk. Is er daar nog wat te beleven?’

Kirsten en Steven kijken elkaar aan. Dan schieten ze in de lach.

‘Eh, ja’, antwoordt vader. ‘Dat kun je wel zeggen. In de Harz is wel wat te beleven. Maar als ik je erover vertel, dan geloof je het toch niet.’

‘Ben jij al op vakantie geweest?’ gooit moeder het over een andere boeg.

De koster schudt zijn hoofd. ‘Sinds Marga overleden is, vind ik er niks meer aan om op vakantie te gaan. Iedereen doet allemaal gezellige dingen samen, en ik zit daar maar in m’n eentje tussen.’

Steven ziet de verdrietige blik in de ogen van de koster. Hij heeft medelijden met de man. Nog geen zestig en al een jaar of vijf weduwnaar. Hij laat nooit iets merken van zijn verdriet, maar aan zulke opmerkingen hoor je wel dat er een lege plek is in zijn leven. Daarnaast heeft hij ook nog eens last van zijn knieën. Steven ziet hem wel eens trekken met zijn benen, vooral als hij

moe is. Hij vindt het echt knap dat de koster toch zo optimistisch blijft. Zelfs met dat donkere brilmontuur en een borstel-snor ziet hij er nog gemoedelijk uit. Hij is een vriendelijke brom-snor. Een beetje ouderwets misschien, maar misschien word je dat wel als je geen vrouw meer hebt.

Dusseljee strijkt door zijn haar. 'Jullie hebben vast wel gehoord dat een half jaar geleden mijn vader is overleden. Ik kom er nu eigenlijk pas aan toe om zijn spullen een beetje op te ruimen', zegt hij. 'Het ouderlijk huis is verkocht. Ik was enig kind, alles was voor mij. Ik heb de meeste meubels aan een opkoper verkocht. Mijn vader was een wetenschapper. Hij had veel boeken. Die staan nu bijna allemaal bij mij. Ik heb de dozen voorlopig maar in de garage gezet. Ik wil de boeken gaan uitzoeken. Daar ben ik een flink deel van de vakantietijd wel zoet mee.'

De meeste mensen hebben de kerkzaal inmiddels verlaten. Kirsten en moeder groeten en lopen al in de richting van het kerkplein waar de gemeente in kleine groepen staat te praten. Vader maakt ook aanstalten, maar de koster wenkt hem mee naar het kleine keukentje in de hal. Hij kijkt wat gespannen. Steven, nieuwsgierig geworden, loopt achter hen aan.

In het keukentje draait de koster zich om en kijkt vader aan.

'Ton, kun jij nog een ouderwets fotorolletje ontwikkelen?'

'Je bedoelt in een donkere kamer?'

'Ja.'

'Ik heb dat wel geleerd, en vroeger ook veel gedaan, maar tegenwoordig gaat alles digitaal. Veel makkelijker en beter. Maar waarom vraag je dat?'

'Ik heb in de nalatenschap van mijn vader een fotorolletje gevonden.'

Vader knikt begrijpend.

'En nu wil jij weten wat erop staat?'

'Precies.'

'Daar heb je mij niet voor nodig. Bij elke fotozaak kun je een rol-

letje inleveren. Die sturen het naar een ontwikkelcentrale en binnen een week krijg jij je foto's.'

'Ja, maar naar dit specifieke rolletje ben ik heel nieuwsgierig. Het gaat hier waarschijnlijk niet om vakantiekiekjes. Ik wil dit alleen overlaten aan iemand die ik vertrouw.'

'O', zegt vader belangstellend. 'Wat verwacht je dan dat erop staat?'

Steven kijkt naar het gezicht van de koster. Hij glimlacht, maar je ziet dat hij gespannen is. Steven doet onwillekeurig een stap dichterbij.

'Tja, dat kan ik je zo niet even in een paar woorden uitleggen.'

Hij kijkt vader aan. 'Ik wil je uiteraard gewoon betalen voor je werk. Misschien moet je van de week even langskomen.'

'Waarom kom je niet bij ons koffiedrinken?' zegt vader. 't Is heerlijk weer. We zitten de rest van de middag lekker in de tuin. Blijf vanavond bij ons eten.'

'Lijkt me gezellig', zegt Dusseljee blij. 'Die zondagen in m'n een-tje, daar kan ik ook maar niet aan wennen.'

'Nou, je bent bij ons altijd welkom, hoor.'

'Fijn. Ik sluit hier straks af en dan kom ik jullie kant op.'

'Best, dan hebben wij de koffie bruin, en de thee heet.'

Vader en Steven gaan terug naar de hal en daarna naar buiten. Steven kijkt nog eens achterom. Dusseljee loopt naar de kerkzaal en doet de lampen uit. Wat zou het voor een fotorolletje zijn?

Buiten schijnt de zon uitbundig. Kirsten maakt geintjes met een paar jongens en moeder neemt net afscheid van mevrouw Van de Kaaden.

'Esther, Robert Dusseljee komt bij ons eten. Dat vind je toch wel goed?' vraagt vader.

'Gezellig', zegt moeder. 'Natuurlijk kan hij blijven. Komt hij straks al koffiedrinken? Of heeft hij liever thee?'

‘t Is een Groninger’, grinnikt vader. ‘Ga er maar van uit dat hij koffie drinkt.’

Met z’n drieën lopen ze naar de auto.

‘Ik ben eigenlijk best wel nieuwsgierig naar dat fotorolletje’, zegt Steven. Hij is benieuwd hoe vader zal reageren.

‘Wat voor fotorolletje?’ wil moeder weten.

‘Dusseljee vroeg net aan pa of hij een rolletje kon ontwikkelen en afdrukken. Hij deed nogal geheimzinnig over wat er op stond. Hij heeft me nieuwsgierig gemaakt.’

Moeder kijkt bezorgd naar vader. ‘Wat is dit, Ton?’

‘Weet ik niet’, zegt vader. ‘Dat horen we straks wel.’

Een uur later schenkt moeder in. Inderdaad, koffie.

‘Heerlijk’, zegt Dusseljee. ‘Dank je.’

Hij kijkt om zich heen. ‘Wat wonen jullie toch op een superplekje. Zo’n vrijstaand huisje midden in de uiterwaard. Volgens mij kom je hier echt tot rust.’

‘Niet als je onder één dak met Kirsten woont’, zegt Steven terwijl hij met een scheef oog kijkt hoe zijn zus zal reageren.

‘Tja’, zegt ze quasibeleddig. ‘Bij zo’n studiebolletje als Steven is het altijd rustig in de buurt. Maar ik ben gelukkig een puber waar nog een beetje pit in zit.’

‘Ik hoor het al’, zegt Dusseljee met een glimlach. ‘Jullie kunnen geweldig met elkaar opschieten.’

‘Och, je hoeft niet gek te zijn om met Kirsten om te gaan’, zegt Steven. ‘Maar het helpt wel.’

‘Nou zeg, zo kan die wel weer’, zegt Kirsten lachend. ‘Wacht maar jongetje, ik pak je nog wel een keertje terug. Wie het laatst lacht, lacht het best.’

‘Nee, hoor’, zegt Steven droog. ‘Wie het laatst lacht, is het traagst van begrip.’

Kirsten kan er gelukkig de lol van inzien. Ze schatert het uit. ‘Da’s een goeie.’

Steven pakt zijn mok thee. Hij ziet dat Dusseljee zit te genieten. Soms is het hier een gekkenhuis, maar alle dagen in een leeg huis zitten zoals de koster, nee, dat lijkt hem maar niets. Het gesprek golft nog wat heen en weer, maar intussen begint hij steeds nieuwsgieriger te worden. Zou de koster dat rolletje nog van huis hebben gehaald voor hij hier kwam? Wat zou er op staan? Foto's van zijn overleden vrouw misschien? Hoe kan hij het gesprek voorzichtig in die richting leiden? Als het even stil is, gooit hij een balletje op.

‘Dus u gaat in uw vrije dagen dozen uitzoeken?’

Dusseljee knikt. ‘Ik ben eigenlijk wel benieuwd wat ik daarin aantref. Mijn vader was een beetje, tja, hoe moet ik dat zeggen, een geheimzinnige man.’

‘Geheimzinnig?’ haakt vader erop in.

Dusseljee verschuift even op zijn stoel. Dan tast hij met zijn hand in zijn jasje. Uit zijn zak pakt hij een onooglijk wegwerpcameraatje en legt het voor vader op tafel.

‘Hier gaat het allemaal om.’

Vader pakt het toestelletje op. ‘Ik zou me van die foto's maar niet te veel voorstellen. Dit cameraatje is waarschijnlijk wel vijfendertig jaar oud. Zulke toestelletjes worden al lang niet meer gemaakt. Het was in die tijd al niet veel soeps. Zo'n ding gaf je aan je kinderen mee als ze op schoolreisje gingen. Je kon er foto's mee maken, maar daar was ook alles mee gezegd. Wil je echt dat ik hier nog wat van probeer te maken? 't Is vrij veel werk, en waarschijnlijk de moeite niet waard. Je hebt nog geluk dat er een zwart-witfilm in zit, want anders was ik er sowieso niet aan begonnen.’

‘Het klinkt misschien gek, maar ik ben toch wel een beetje nieuwsgierig wat erop staat.’

‘Nieuwsgierig?’ zegt vader. ‘Is er soms iets mee?’

Steven laat zijn adem ontsnappen. Hij is niet een beetje nieuwsgierig. Hij barst van nieuwsgierigheid.

Dusseljee aarzelt even. 'Ja, er is iets mee. Maar ik zou het op prijs stellen als jullie wat ik nu ga vertellen een beetje onder de pet willen houden. Ik, eh, ik wil niet graag voor gek versleten worden.'

'Is het dan zo'n gek verhaal?'

'Nou, nee, dat nou ook weer niet. Maar laat ik bij het begin beginnen. Eerst moeten jullie iets over mijn vader weten. Hij was een vrijmetselaar. Zegt jullie dat iets?'

'Da's iemand die muren maakt', zegt Kirsten. Steven schudt zijn hoofd. Hij weet het ook niet precies, maar het zijn beslist geen metselaars.

'Nee', zegt Dusseljee met een vage glimlach. 'Laten ze dat maar niet horen. Vrijmetselaars horen bij een geheim genootschap. Je kunt er lid van worden. Maar als je eenmaal lid bent, verplicht je jezelf om de geheimen van de vrijmetselaars te bewaren. Daar zijn ze heel beslist in. Mijn vader heeft wel geprobeerd uit te leggen waarom hij vrijmetselaar was, maar het vrijmetselaarschap heeft me nooit echt aangesproken. In het begin toen ik puber was, vond ik het wel interessant dat mijn vader lid was van een geheime groep. Toen ik verkering met Marga kreeg ben ik christen geworden. Marga moest niets hebben van de vrijmetselarij.'

'Wat doen ze dan voor geheimzinnigs?' wil Kirsten weten.

'Dat weet ik niet precies, want het is een geheim genootschap. Maar zo nu en dan pik je wel eens iets op. Officieel zijn het wereldverbeteraars, maar je hoort ook geruchten dat ze een wereldregering willen stichten. Denk nu niet dat mijn vader een gevaarlijke dweper was. Hij was professor in Groningen. Hij was een expert op het gebied van oude middeleeuwse handschriften. Als er een tekst gevonden werd in het Latijn, Oudnederlands of zelfs Picardisch, dat is Oudfrans, las hij het moeiteloos. Mijn vader was altijd op zoek naar het goede in de mens, het mooie in de natuur en de muziek, maar ook het interessante in

de kunst. Hij was ervan overtuigd dat de mens zichzelf kon verbeteren.'

'Maar dat kan toch ook', zegt Kirsten. 'Sinds ik op volleybal zit, word ik steeds beter.'

'Zit er nou niet steeds door heen te kwaken', zegt Steven.

'Dat geeft helemaal niks', zegt Dusseljee. 'Vraag gerust. Natuurlijk kun je jezelf wel ergens in verbeteren, maar zo bedoelde mijn vader het niet. Hij geloofde niet alleen dat een mens ergens beter in kon worden, maar ook dat je zelf beter kon worden. Mijn vader was bijvoorbeeld niet blij dat ik christen werd. Christenen geloven dat deze wereld zondig is en dat er pas later een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zullen komen. Dat vond hij onzin. Dat soort verhalen, daar werd je maar depri van. Maar ik heb wel altijd een heel goede band met mijn vader gehad, en trouwens ook met mijn moeder. Zij was ook vrijmetselaar.'

Hij schudt even met zijn hoofd. 'Toch is het altijd buitenkant gebleven. Nu mijn ouders niet meer leven, besef ik pas hoe weinig ik hen kende. Er was altijd die waas van geheimzinnigheid. Ze leefden letterlijk in twee werelden. Waarschijnlijk kenden de andere vrijmetselaars hen beter dan ik. Hoewel, zelfs daar ben ik niet zeker van.'

Moeder wijst op het rolletje. 'Nu ben ik toch eigenlijk wel benieuwd wat dat met dit rolletje te maken heeft.'

Dusseljee knikt. 'Vrijmetselaars van over de hele wereld beschouwen elkaar als broeders. In die zin kun je ze wel met christenen vergelijken. Die hebben ook wat met elkaar. Mijn vader had contact met allerlei vrijmetselaars van over de hele wereld. Vrijmetselaars komen niet bij elkaar in kerken, maar in loges. In veel steden vind je die loges. Mijn vader was een belangrijk lid van de loge van Groningen.

Op een dag kreeg hij een uitnodiging van een Belgische vrijmetselaar. Een schatrijke baron die op een klein kasteel vlakbij Brussel woonde. Deze man had een middeleeuws manuscript

gevonden en wilde hem daarover raadplegen. Mijn vader is er heen gegaan, en ik weet nog dat hij heel opgewonden thuis kwam. Wat er gebeurd was, dat heeft hij nooit verteld. Dat hoorde bij zijn vrijmetselaarsgeheimen. Daar mocht en wilde hij niets over vertellen.'

'Vond u dat niet moeilijk?' wil Steven weten.

'Niet echt. Zo gingen we ons hele leven al met elkaar om. Ik was het bezoek aan België al lang vergeten, en zou er waarschijnlijk nooit meer aan gedacht hebben als ik er op de begrafenis van mijn vader niet aan werd herinnerd.'

'Door wie?' vraagt vader.

'De zoon van de baron. Ik zal het uitleggen. Een jaar geleden werd mijn vader ziek. Hij had kanker en wist dat hij niet lang meer zou leven. Hij geloofde niet in een leven na de dood, en zag er ook niet echt tegen op te sterven. "Voor ik werd geboren was alles zwart, en na mijn dood is dat weer zo", zei hij altijd. "Ik heb genoten van dit leven, het is goed zo."

Hij heeft zijn crematie helemaal zelf voorbereid. Hij had een lijst gemaakt van mensen die ik een rouwkaart moest sturen. Daarbij was ook een kaart aan baron Vandermole. Vader reisde na zijn eerste bezoek nog vaak naar België. De baron werd een van zijn beste vrienden. De kaart was niet gericht aan zijn kameraad baron Julius Vandermole, want die was inmiddels al gestorven. De kaart was voor zijn zoon, Jacques Vandermole. Jacques is de enige erfgenaam en woont in het familiekasteel. Hij is op de crematie geweest, samen met zijn butler en zijn chauffeur. Hij liet zich rijden in een limousine. Geld speelt geen rol in die familie. Er waren veel mensen op de crematie. Buren, kennissen, maar vooral heel veel vrijmetselaars. Ik zei al dat vrijmetselaars een hechte broederschap vormen, en bij hoogtijdagen zijn ze er voor elkaar. Voor de crematie stonden de mensen in de rij om mij te condoleren. Ik vond het vervelend om daar helemaal alleen te staan, want verder was er geen familie meer in leven.

Toen de baron mijn hand drukte vroeg hij beleefd of ik even tijd had voor een vraag van hem. Er stonden niet veel mensen meer in de rij, dus ik vond het prima. Hij vroeg mij of mijn vader ooit iets gezegd had over een fotorolletje dat in zijn bezit was. Ik schudde mijn hoofd. Ik wist niets van foto's. Maar hij drong aan. Het ging om een kleine wegwerpcamera. Ik zei dat ik hem echt niet helpen kon, en dat ik niets wist van zo'n dingetje. Toen stak hij zijn hand in zijn binnenzak, haalde er een gouden doosje uit en pakte daaruit een visitekaartje. Hij zei: "Mocht u ooit zo'n cameraatje vinden, dan wil ik dat graag van u weten. Ik zal u er goed voor belonen." Ik knikte maar wat en heb het hem min of meer beloofd.'

'En nu hebt u bij het opruimen van de dozen zo'n cameraatje gevonden?' begrijpt Steven. Het verhaal interesseert hem hevig. Waarom wil zo'n rijke kerel zo'n simpel cameraatje hebben? Zijn fantasie slaat meteen op hol. Er moet iets belangrijks op staan. Maar wat zou dat kunnen zijn? Dusseljee denkt er vast ook zo over. Waarom wil hij het rolletje anders laten ontwikkelen door iemand die hij vertrouwt?

Dusseljee knikt. 'Dat heb je goed geraten. In een bananendoos waar ik de inhoud van een klein kastje eerst maar in had gooid vond ik een sigarenkistje. Toen ik dat openmaakte, zag ik er wat papieren in zitten en dit fototoestelletje. Dit is dus blijkbaar het cameraatje waar Jacques mij goed voor wil belonen. Ik heb op het punt gestaan om hem te bellen, maar ik wil eerst zelf wel eens weten wat erop staat. Toen dacht ik aan jou. Kun jij hier nog wat mee?'

'Ik zal het proberen. Ik heb nog wel filmontwikkelaar, fixeer en een stopbad. Ik moet mijn dokaspullen weer uit de mottenballen halen. Maar het ontwikkelen van een zwart-witrolletje is relatief eenvoudig. Dus dat gaat wel lukken', zegt vader. 'Je hebt me nieuwsgierig gemaakt. Morgen ga ik me er meteen mee bezighouden, ga er maar van uit dat ik morgenmiddag meer weet. Ik

bel je wel. Ik leg het cameraatje meteen even binnen. Dat hij hier in de zon ligt is niet goed.'

Vader staat op en loopt naar binnen. Steven glipt meteen achter hem aan.

'Mag ik u helpen?'

'Ja, leuk. Dat scheelt een stuk werk. Dan kun je meteen eens zien hoe dat ontwikkelen en afdrukken gaat.'

'Yes', zegt Steven blij. 'Ik kan haast niet tot morgen wachten.'

De vader van Kirsten en Steven Simons is fotograaf. Voor zijn werk komt hij in allerlei landen. Als het even kan, gaan Kirsten en Steven mee. En als het even kan ... komen ze in actie als criminelen hun pad kruisen.

Hou je van boeken over misdaad en mysterie, die spannend zijn tot de laatste bladzijde? Lees dan de hele serie *Simons' spectrum*!

